

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei.
Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori neîncercate se refuză —
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Festivitățile jubilar ale liceului „Andrei Șaguna” din Brașov

Cuvânt

restit de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae cu ocaziunea deschiderii ședinței festive în 28 Iunie a. c. în sala cea mare a liceului „Andrei Șaguna”

— După notele stenografice —

Domnilor Miniștri, iubii foști și actuali elevi ai acestei școli, Onorat Public!

Am venit la această înălțare sârbătoare a culturii noastre, pentru că să educ prinosul de recunoștință și admirație, al meu și al bisericii, pentru marea operă națională săvârșită de către luminatele noastre școli din Brașov, în decursul celor 75 ani dela înființarea lor; am venit să mă închin înaintea jertfei și înțelepciunii inițiatorilor, înaintea muncii devotate și pline de idealism, a tuturor acelor, cari și-au jertfit puterile sufletești, ca să ducă la îndeplinire această operă din care s'au revărsat atâtea binefaceri asupra sufletului întregului nostru popor.

Gândul și hotărârea îndrăznească care stau la temelie școlii noastre românești din Brașov, s'a zămislit în mijlocul frământărilor anilor de revoluție 1848 și 1849.

Sub suflul de libertate al acelor ani s'a trezit conștiința răspunderii față de neam în sufletele celor mai distinși fii ai lui; s'a trezit dorul după lumină și progres socotite ca singurul factor prin care în situația politică în care se găsea, poporul nostru va putea să biruiască greutățile vremurilor, și să-și păstreze sufletul său întreg și curat, împreună cu toate comorile lui.

Binecuvântată să fie în veci amintirea aceluia înimos protopop al Brașovului — Ioan Popazu, episcopul de mai târziu al Caransebeșului, care a știut să organizeze, pentru crearea unei instituții, dorurile și aspirațiile către libertate și cultură, ale generației sale de aci din Brașov.

Fericit să fie și marele ierarh al bisericii noastre, Mitropolitul de jerică pomonire Andrei Șaguna, care deodată cu binecuvântările sale, a știut să facă să se coboare înedem, razim, inimă, căldură, asupra acelor, cari să puseseră în serviciul înființării strălucitei vetre de lumină de aci.

Noi cu recunoștință cugetăm astăzi la toți aceia, cari și-au pus sufletul lor, ca de pe acest altar al culturii naționale, să poată să împrăstie cât mai multe miresme întăritoare de suflete, înfăuriătoare de caractere,

înălțătoare de conștiințe cari să fie în stare să poarte povara vremii cu luminile lor și să strălucească înaintea țărânilor noastre, trezită și ea la mai multă dragoste de limbă, de învățatură de carte și la mai multe nădejdi și aspirații, către un viitor fericit.

Nu trebuie să înșir argumente, — nici scurtimea vremii nu-mi îngăduie acest lucru, — vrând să arăt ce a însemnat școala noastră ortodoxă română din Brașov în viața neamului nostru.

Mărturiu vii sunteți D-voastre, sutele de elevi ai acestei școli, cari v'ați adunat la sărbătoarea de astăzi a mamei celei bune, a almei mater, care v'a împărțit lumina minții și v'a întărit virtuțile caracterului din cari ați putut să răspândiți bine și lumină asupra întregului nostru popor.

În fiecare dintre Domniile Voastre să găsească câte o părticică din conștiința înaltă care a trăit între zidurile acestei școli.

Lumina culturii naționale, idealismul îndreptător de suflete către aspirațiile comune ale neamului, au fost purarea treze în acest templu.

Îndrumările limpezii și hotărâte de a pași pe cărările virtuții și de a nu pleca fruncea în fața greutăților ce le întâlneau în cale, au fost caracteristica oamenilor, cari au fost conducătorii de pe vremuri ai școlii noastre de aci.

Mai mult decât atât, așezată aci în apropierea Carpaților, în drumul care ducea către frații noștri, această școală încă dela întemeierea ei a mijlocit schimbul sufletească dincoace și dincolo de Carpați și ea însăși a fost susținută — pe lângă jertfele parohiei din cetate și a celei dela Sfântul Nicolae conștiința de tradiție — ramă în sânul ei dela marele Voevod Neagoe și pe lângă jertfele atâtor oameni de bine din Brașov și din întregul cuprins al Ardealului — și de jertfele cari au venit din ce în ce mai îndrăznește, mai bogate și mai pe față dela frații noștri de peste Carpați. (Aplauze prelungite).

Nu trebuie să uităm nici odată prin urmare, că în această școală și în opera ei s'a întrunit dragostea de frate care în vremuri grele a știut să sfideze înălțimile Carpaților și să contribuie la întărirea aspirațiilor din viitor pe seama neamului românesc (puternice aplauze).

Dumnezeu a binecuvântat jertfa tuturor și astăzi, în lumina libertății naționale

de care El ne-a învrednicit, școala noastră din Brașov își prăznuiește a 75-a aniversare dela întemeierea ei.

Credincioasă întotdeauna idealului, reprezentând credința strămoșească armonizată într-o sinteză superioară cu idealul culturii naționale, această școală, pusă la adăpostul bisericii, privește cu mândrie la opera pe care a îndeplinit-o în trecut și cu nădejde își îndreaptă privirile către opera constructivă, pe care are să o îndeplinească de aci înainte.

Noi în pragul epocii noi, care ni s'a deschis, binecuvântăm pe toți cei ce și-au dat țărâna din sufletul lor pentru progresul acestei școli, și sânt sigur, că în statul românesc, apăsându-se rolul covârșitor pe care l-a avut în cultura neamului, această vatră de lumină a Brașovului va găsi o luminoasă înțelegere și sprijin care să-i asigure cele mai prielnice condiții de dezvoltare în viitor.

Noi vedem aici concentrată o curată și frumoasă tradiție a neamului nostru; noi vedem în această școală concretizată dragostea după lumină și setea după cultură a acestui neam, care l-a dat ființă și care a susținut-o în vremurile grele de până astăzi.

Această sete de lumină, această dragoste de limbă și cultura națională, împărechiată într-o ferită armonie cu credința, vor sta la temelie activității, care se va desfășura și de aci înainte în cuprinsul acestor școli, pentru că ele au crescut din începuturile lor din cele mai organice necesități de cultură ale neamului nostru, s'au dezvoltat încalzite de dragostea și de jertfa tuturor, și, prin urmare, sânt chemate ca să lumineze cărările sufletești ale generațiilor ce se vor succeda și să contribuie la răspândirea aceluiași culturi, eșită din a-elași suflet al neamului nostru de pretutindeni.

Scăpate de obezile, de cătușele trecutului, în atmosfera liberă națională de azi, își vor desfășura toate puterile, întărind în conștiințe încrederea în puterea neamului, încurajând la fapte nobile și înălțătoare pe toți aceia, care vor ajunge în contact cu ele.

Mulțumesc Dlor miniștri pentru înalta prezență a Domnilor lor, cu care au onorat festivitatea de astăzi. Ei asigurăm, că în cuprinsul acestor școli se va păstra sufletul dragostei frățești, singura putere prin care se pot dura fapte mari în viața unui neam, și precum în trecutul lor greu aceste școli au făcut ca să circule aceeași cugetare și același simțământ românesc dela frate la frate, și mai mult de aci înainte ele vor continua să lucreze la realizarea aceluiași unități în cuget și simțiri, căreia un

înlăcărat dascăl al acestei școli i-a dat o expresie atât de luminoasă.

Iubiți elevi ai acestei școli, sărbătoarea de astăzi este îndeosebi sărbătoarea Voastră. Atâta vraja a tinereții, de care cu drag vă aduceți aminte, vă leagă de această școală și de timpul pe care l-ați petrecut într-însa. Școala se mândrește cu voi! Ea vă mulțamește pentru dragostea pe care i-ați arătat-o cu această ocazie a aniversării a 75 ani de viață. Voi sânteți purtătorii învățării și îndrumărilor ei, voi sânteți mândria ei, voi sânteți acela, cari ați preschimbă în bani mărunți, purtându-l în toate părțile pământului nostru românesc, povești și principii, pe care ea cu dragoste de mamă, vi le-a împărțit.

Să rămâneți și pe mai departe credincioși acestor principii, precum școala, mama voastră cea bună, statornic va rămâne întru mărturisirea și neclintita afirmare a lor!

Cu această făgăduință închei cuvântarea mea zicând: școlile noastre confessionale din Brașov vivante, crescând, florent (aplaude prelungite, îndelung repetate, ovațiuni).

Aniversarea dela Brașov

Excursiunii la munte nu cunosc adversitate mai mare decât vremea cu ploaie și ceața întunecoasă. Atunci ei și-alungă uratul, discutând câte în lume. Încercă să înfrunte orice neajunsuri și să străbată până în creasta muntelui! Uneori pot avea norocul să vadă, cum deodată ceața dispare ca înghițită de-o ființă nevăzută și cea mai minunată panoramă a naturii desfășează sufletul excursionistului.

La Brașov am avut, cu prilejul aniversării școlilor un timp neprielnic.

Norii încărați de ploaie atârnav grei deasupra caselor și se proptiau de coastele munților dimprejur.

Mulțimea pelerinilor deci n'au avut norocul să le strălucescă un soare vesel. În schimb însă i-a mângăiat fericit soarele copilăriei și al tinereții, când sub ochii neuitătorii profesori brașoveni, se încerca deslegarea norocoasă a unei enigme, care reprezintă viața fiecărui școlar.

— Era menită să fie o serbare intimă și familiară. Dar atât de mult este împletită istoria acestor școli cu viața superioară de biruință și aspirație națională, încât s'a înfățișat la serbare tot ce are țara și neamul mai caracteristic și mai de preț.

Din adâncul sufletesc al prăsuitorilor s'au desprins glasuri pline de taină, care erau ale unui neam întreg.

N'au lipsit dela serbătoare nici înaltașii. Transfigurați și având nimbul nemuririi, au reprezentat Idealul lor, care este și al nostru și al tuturor urmașilor noștri.

Și peste toți pelerinii se reflectă lumina înaltașilor.

Și în toate cuvântările rostite se simțea caldă rezonanța glasului atator serii de apostoli, cari au svonit solia sfântă a culturii naționale.

Toți, cari ne-am dus la Brașov, am regăsit slăvita vatră de lumină și de cultură, din care s'a împărțit fiecare elev.

Și cu cât se frânge mai des și se împart darurile școlii, ea devine din ce în ce mai bogată ca și cum o mână nevăzută îi sporește comorile miraculoase.

Din coapsele acestei instituții un mândru pom se înalță, pomul cunoștinții de Dumnezeu, de om și de lume.

Și ne-am încredințat că din rodurile lui multă lume se înfruptează.

Și-am alergat la Brașov, unde-am dat peste isvorul, din care țâșnește apa vie a tăriei de caracter și a sănătății morale. Și am găsit că acolo există o atmosferă curată de idealism, care desbracă de toate patimile și în pragul căreia se opresc prejudecățile și preocupările mult încercatei vieți.

Serbarea dela Brașov n'a cercat să fie o evadare de la marile răspunderi ale prezentului. La mijloc punându-se între trecut și viitor, aniversarea a stabilit că jertfa desinteresată pentru ideal e lecția trecutului, datorită sacră a prezentului și garanția viitorului.

Școlile dela Brașov au fost un stâlp de foc în trecut. Lumina lor e menită să strălucească și de aici încolo.

În cele următoare, publicăm un scurt raport despre aceste festivități, cari cu toată vremea nefavorabilă, au decurs într'un mod de tot solemn:

Sosirea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae în Brașov

Serbările — puse sub patronajul I. P. S. Sale mitropolitului nostru — au început Sâmbătă, 27 Iunie.

Cu trenul accelerat la ora 3:45 a sosit I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae în Brașov, cu o împunătoare suită de preoți, asessori, profesori dela Academia teologică și școala normală, aproape toți foști elevi ai liceului de acolo.

Pe peronul gării, cu toată ploaia mărunță, care nu mai conțenea, a fost întâmpinat de un numeros și distinct public, în frunte cu protopopul Dr. Blaga și corpul profesoral al liceului, Eloria și Delegațiunea școlară, comandantul de corp, dl. general Olteanu cu mai mulți ofițeri superiori, precum și mulțimea de oaspeți sosiți cu câteva minute înainte dela București și din diferite părți ale țării.

La coborârea din tren înaltul prelat este salutat de dl. general Olteanu, ear trecuți în sala de recepțiuni a gării, I. P. S. Sa este binevenit de protopopul Dr. Blaga, mulțumindu-i că n'a pregetat a veni și de astădată la Brașov, unde a lăsat în iarnă trecută amintiri neșterse, spre a prezida serbările iubire ale școlii.

I. P. S. Sa în cuvinte alese și a exprimat bucuria ce o simte, când vine în orașul, care este unul din cele mai însemnate centre de cultură bisericească și națională. Roagă pe Dumnezeu se pogore binecuvântarea sa asupra culturii românești.

Dela gară s'a format un imens cortegiu de trăsuri escortat de tinerii fiicăi români, călări, în portul național, având în frunte muzica militară a vânătorilor. I. P. S. Sa s'a îndreptat spre biserica «Adormirea Maicii Domnului» din

Cetate, unde a asistat la vecernie. Dela biserică I. P. S. Sa a fost condus la locuința ce i se destinase în casele fruntașului brașovean, dl. director Alexandru Suru.

O conferință

La ora 6 sara, în sala de festivități a liceului, dl. profesor N. Iorga și-a desvolat conferință anunțată, despre «Trecutul liceului Andrei Șaguna».

Meritul mare, al acelora care au clădit acest liceu românesc — spune dl. Iorga — este, că s'au străduit să înalte o școală care să fie la nivelul celor de altă naționalitate de prin aceste locuri și că au reușit.

Este școala cu suflet, izvorâtă din nevoia de învățatură a fiilor de negustori brașoveni români, ear clădirea ei, a pornit din îndemnul și cu ajutorul unui român macedonean (Șaguna).

Di Iorga arată începuturile culturale ale Brașovului, pe care le pune prin secolul al XIV-lea și rolul bisericii în aceste manifestări. La această interesantă conferință a asistat un numeros public în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae.

După conferință, corul, compus din foști și actuali elevi ai liceului, a cântat în fața școlii «Gaudeamus igitur».

Serbările de Duminecă

De dimineață, clopotele tuturor bisericilor cheamă la slujba bisericească, pentru prăsnirea care se serbează.

Ploaia continuă să cadă, dar vizitatorii pe care-i atrage dragostea de templul cultural al Brașovului n'au pregetat să ia parte la serbări.

Au sosit încă de Sâmbătă dñii: general Moșoiu, ministrul lucrărilor publice, Alex. Lăpădatu, ministrul cultelor, Octavian Goga, Vasile Goldiș, Alex. Vaida-Voevod, Ștefan Cicio Pop, Valeriu Brăncuș, Caius Brediceanu, Popa-Lișeanu, G. Bogdan-Dulcă, etc., etc. Duminecă dimineață au mai sosit dñii Dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii, A. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor, G. Cipăianu, subsecretar de stat etc.

Domnii miniștri au fost întâmpinați la gară în numele I. P. S. Sale Mitropolitului, din partea dlui protopop Dr. Blaga, precum și de toți profesorii și elevii dela toate școlile din Brașov în frunte cu dl. inspector regional Ioan Bratu.

I. P. S. Sa Mitropolitul asistat de un număr însemnat de preoți a oficiat liturgia la biserică Sf. Nicolae. Încă în decursul serviciului divin au sosit în biserică dñii miniștri.

La finea sf. liturgii directorul liceului Dr. Iosif Blaga a rostit o frumoasă cuvântare în care a făcut istoricul școlilor românești din Brașov.

Vorbind despre liceul a cărui aniversare se serbează, citează cuvintele lui Șaguna: «Ca o coroană a întregii trebi școlare din Ardeal, punem gimnaziul (liceul) din Brașov, de legea noastră ortodoxă».

Spiritul mare al lui Șaguna, prevedea importanța acestor școli pentru viitorul românilor.

Nr. 5775.

Notificare oficială despre primirea în Academia teologică „Andreiană”

În Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, conform noului Regulament, vor fi primiți absolvenții liceelor clasice, având bacalaureatul și absolvenții de seminar. Absolvenții celorlalte școli secundare (școli normale etc.) vor fi primiți ca ascultători extraordinari.

Cerere de primire pentru anul academic 1925/6 sânt a se adresa Consistorului arhidiecezan până la 1 August a. c. însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu din școala secundară.
3. Atestat dela medic despre starea sănătății.
4. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studentii sânt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată

întreținerea, contribuind cu suma de tot modestă în cazul, când mijloacele Academiei ar fi insuficiente pentru acoperirea integrală a cheltuielilor.

Înmatricularea în Academie se va face în zilele dela 1—8 Septembrie a. c., având fiecare student a se prezenta la timp și a se prevedea cu haine de pat și cu rufele necesare.

Protopopii, preoții și profesorii de religie sânt invitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze în număr cât mai mare chemarea preotească.

Preoțimea a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea aste și astăzi chemarea care dă cele mai superioare roșuri pentru viața unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal și al fericirii poporului.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 18 Iunie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Ceece s'a plămădit în decurs de 75 de ani, ca energie morală, ca idei, voință și simțire românească, a exercitat o binefăcătoare influență asupra vieții culturale a Ardealului.

La școlile din Brașov n'au alergat numai românii din Ardeal, dar chiar și din vechiul regat, din Bucovina și Macedonia.

Faptul, că la liceul din Brașov se concentrau și trăiau împreună tinerii din toate părțile locuite de români, constituia o fericită ocaziune și reprezenta o reală putere pentru cultivarea și dezvoltarea conștiinței și sentimentului unității noastre naționale.

Tot la Brașov, au apărut în anii 1836 și 1848, cele mai multe foi românești din Ardeal.

Brașovenii, în dragostea lor pentru școală, nu s'au mulțumit cu liceul care luate fînță și funcționa: ei depun începând cu anul 1858 toată stăruința de care erau capabili, având și sprijinul călduros al însușitului lor arhiepiscop, să mai deschidă în Brașov și un curs inferior de școală reală și un curs superior de școală comercială, care s'au realizat abia în 1868.

Atunci au fost mulțumiți și fericți brașovenii cât și Șaguna. —

La finea sf. liturgiei I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a oficiat parastas pentru odihna sufletelor reposaților cititori, binefăcători și profesori dela școlile din Brașov.

La cimitirul din Groaveri.

Dela biserica Sf. Nicolae asistența s'a îndreptat spre cimitirul din Groaveri.

Aici a oficiat I. P. S. Sa un serviciu divin pentru odihna sufletului reposatului director Virgil Onițiu și a stropit cu apă sfințită monumentul ridicat cu acest prilej la mormântul lui din partea foștilor colegi și elevilor recunoscători.

Aci a luat cuvântul dl. **Axente Băndu**, care într-o caldă cuvântare a arătat meritele de îndrumător atât al profesorilor cât și al elevilor liceului din Brașov, ale lui Virgil Onițiu. El avea credință în perfectibilitatea sufletului omenesc, el credea în triumful binelui asupra răului și a fost un luptător aprig pentru școala națională având la bază biserica națională.

Școala din Brașov sub conducerea lui, a fost școala demnității, el n'a creat oameni cu spinări încovoiate, ci a trimis în luptă oameni cu frunți ridicate.

Festivitatea dela liceul Andrei Șaguna

După inaugurarea monumentului ridicat lui Virgil Onițiu, asistența s'a îndreptat spre liceu unde a avut loc o festivitate.

Discursul I. P. S. Sale Mitropolitului

Primul cuvânt a fost rostit de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, cuvânt care îl publicăm în fruntea folii noastre.

Discursul dlui ministru Dr. C. Angelescu

Păstrarea caracterului confesional și asigurarea situației materiale a școlii.

La marile răspântii ale istoriei lor, unele popoare au norocul să întâlnească oameni providențiali, cari, dotați cu o pătrunzătoare inteligență a împrejurărilor, cu un larg orizont al concepțiilor și cu o adâncă iubire de neam, devin conducătorii națiunii, se identifică cu istoria epocii în care ei trăiesc și a poporului pentru care ei luptă.

Un astfel de om fu Șaguna.

Andrei Șaguna nu a fost numai mitropolitul românilor ortodocși din Ardeal, ci el a fost în același timp capul politic și conducătorul sufletesc al neamului său. Toate problemele mari au fost îmbrățișate, îndrumate și rezolvate de el.

Era deci natural ca alături de biserică, alături de credință, care este tendința vieții sufletești a omului, Șaguna să pună școala, să pună cultura.

Dacă numele lui Șaguna este strâns legat de întemeierea și îndrumarea școlii românești, școala românească din Ardeal nu ar fi putut să dea roadele admirabile ce a dat, dacă biserica românească nu ar fi dat tot ajutorul ei și nu ar fi făcut toate sacrificiile pentru sprijinirea și ducerea mai departe a operii lui Șaguna.

Între cele mai însemnate focare de cultură, între cele mai însemnate școli, fu școala din Brașov. Așezată în străvechiul oraș românesc în apropierea artificială a frontierelor, ea a devenit focarul de iradiere a celor mai multe doruri și năzuințe ale neamului. Timp de 75 de ani generații de profesori au alcătuit falanga apostolilor, cari au propovăduit evanghelia ideii naționale: 75 de ani generații de elevi s'au perindat pe băncile acestui edificiu de îndrumare a conștiinții naționale.

De aceea astăzi statul român aduce un omagiu pios acelei pleiade strălucite de cărturari și apostoli, cari după catedrele acestui așezământ de cultură au propovăduit ideea mântuitoare cu glas inspirat și cu ochii îndreptați spre acele ziduri de stâncă ale Carpaților, care împărțeau în două neamul românesc.

Dsa încheie arătând că guvernul ia asupra sa toate sursele de întreținere și propagare, conservându-i însă actuala organizare. Dsa pune în același timp la dispoziția acestei instituții suma de un milion lei pentru nevoile trecutului.

Discursul dlui ministru al agriculturii și domeniilor Alex. Constantinescu

Înalt Prea Sfințite, Domnlor,

Mai osebît decât la orice alt prilej asemui-tor, sufletul meu se înfățișează la această prăz-nuire, încercat cu podoaba pietății și a cucer-niciei, ca în fața altarului, sfințit prin sacrificiile trecutului și prin strădania unui neam întreg.

Sărbătorirea celor 75 ani de dănuire a li-ceului ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov, care chiamă la sine atâtea suflare românească din toate unghiurile țării, adumbrește astăzi, cu fală și cu cinste, rândurile atator cete de ucenici, adunați cu toată grija sufletescă și cu toată smerenia, a se închina acestui sfânt locaș al neamului.

Sanctuar zidit din truda și durerea popo-rului întreg, acest așezământ de obștească învăț-ătură, capătă înfățișarea unui uriaș monument național, privit prin perspectiva vremurilor care i-au dat ființă.

Poporul român, în această mândră țară a Ardealului, încătușat în întunecul robiei, a fost pus în viața împăririi străine și de precu-peșirile și întocmirile dușmanilor neamului, care în trufia atotputerniciei lor, înălțau din grănit monumente neșterse întru pomenirea tiraniei lor; — ear nația romană, pe pământul strămo-șesc al ei, era nația lepădată, biserica ei prigo-nită, graiul ei hult, — era nația răstignită, căci și astăzi mintea noastră ascultă cu groază cum pe roata din târgul dela Alba, troznesc în chin-urii mădularile răscuite de călăi ale mucenicului Horia.

Nația română, dlor, nici unde, în țara lea-gănului ei, nu era vrednică să ridice piatră ne-peritoare în care să se adăpostească faptele glo-rioase ale ei, învătătură pentru fiii ei, și cuvântul de slavă și închinare pentru Dumnezeuul legii strămoșești.

În schimb însă, Iobagul român, rob al îm-păririlor de veacuri, purta fără șovăire, flamura cătăniei crăiești, până sub zidurile otomane Adrianopole, vărsându-și cu viteje sângene ge-neros și anonim, ear toată fapta birușin și a jertfei lui, trecea să împodobească marmura și arama falnicilor monumente cu care cinisul chezaro-crăiesc, furând gloria unui popor întreg, împodobește târgurile și palatele, spre lauda lor, în fața lumii întregi, neștiutoare a adevărului.

Iobagul român, încovoiat pe brazda ce purta urma pașilor lui Traian, alungat din viața țării lui, de tirania cotropitorilor, se cobora în

FOIȘOARA

Câteva tablouri de femei biblice

(Urmare)

Maria Magdalena

Acum, o figură de curtezană vestită, «fe-meia păcătoasă»: **Maria Magdalena** (Luca 7, 36—50 și 8, 2). Unii interpreți ai sfintelor evan-ghelei o identifică cu Maria sora Martei și a lui Lazar (Matei c. 26, Ioan c. 12), pentru ase-mănarea faptului ungerii cu mir, din casa fariseu-lui Simon, cu cea de a doua ungere, în Beta-nia. Alții opinează că sunt trei personaje deose-bite; una Maria, sora Martei, alta, Maria din Mag-dala și alta «femeia păcătoasă».

Tradiția a identificat pe cele două din urmă, după asemănarea vieții lor păcătoase, mai înainte de a se fi întâlnit cu Mântuitorul.

Maria din Magdala a fost vălăstarul unei familii bogate, cu averi în Ierusalim și cu întin-se moșii în Galileea, pe lângă marea Tiberiadei. Trăia în orașul Magdala, dela care și-a însușit conumele de Magdalena.

Bogată și de o frumseță rară, ducea o viață de lux și de depravare, ca puține femei din vremea ei. Nu se știe de era femeie mări-

taia, nemăritată, ori văduvă. Nu ni s'a păstrat decât amintirea rătăcirilor unei vieți, călăuzite de poftă nelăgrănită și de patimi nesătioase. Evan-ghelea pomeneste numai de «femeie din ce-tate, care era păcătoasă» și dintru care Isus sco-sese șapte draci (Marcu 16, 9). O femeie îndrăcită în păcate, pe care lumea o disprețuia și opinia populară o socotea stăpânită de șapte draci, atât de multe erau păcatele ei mari.¹

Numărul îndrăciților, de pe vremea Mân-tuitorului, era surprinzător de mare. Când Cerul s'a scoborât pe pământ, ca să izbăvească pe oa-meni de pe povârnișul pelei și să-i readucă la el, iadul și-a înțeles și el puterile, ca să se împotri-vească și să mențină stăpânirea crudă. Duhul rău a îndemnat pe Irod să ucidă pruncii, cu gând să piardă și pe Fiul lui Dumnezeu; el nu s'a dat înapoi dela încercarea de a ispiți chiar pe Isus, după botez și a continuat să lucreze, prin fariseii și cărturarii poporului, împotrivire și prigonire până la moartea de pe cruce. Când puterea lui Dumnezeu venise mai aproape de oameni, diavolul, sub felurite forme, căuta să țină în robia lui, măcar pe câți îi putea.

Sfintele evanghelii zugrăvesc în culori sfă-șuitoare grozăvenia vieții unor îndrăciți: în haină

¹ Cele 7 păcate mari: mândria, zgărcenia, pizma, lăcomia, mânia, lenea.

nu se îmbrăcau, și în casă nu petreceau; îi le-gau în lanțuri de fier și cu obezi dar, sfărâmând lanțurile, scăpau și nimenea nu putea să-i do-molească, ci se goneau de dracul în pustie, pu-rurea ziua și noaptea, prin munți rătăceau și prin peșteri petreceau, strigând și tăindu-se cu pietre... ieșind din mormânturi erau cumpliti foarte, cât nu putea nimenea să treacă pe calea aceea... (Luca 8, 27 și 29, Matei 8, 28, Marcu 5, 5). Era un chin pentru ei și o groază pentru alții.

Nici viața femeii, stăpânite de șapte draci, nu va fi fost altfel, în sens moral: O îndrăciță în satisfacerea poftelor ei vinovate și o ispiță primejdioasă pentru alții; o desfrănată, care, înfruntând opinia publică, se făcea vinovată de călcarea poruncii a 7-a din legea, dată de Dum-nezeu lui Moisi, pentru orânduirea vieții oa-menilor.²

² Cele 10 porunci ale Legii vechi: 1. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău... să nu ai alți dumnezei afară de mine; 2. Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici asemăna-rea vre-unui lucru... să nu te închini aceluia și să nu slujești lor...; 3. Să nu iai numele Domnului Dum-nezeului tău în deșert...; 4. Adu-ți aminte de ziua Sâmbetei (Dumnezeu creștinilor), să o sfințești pe cea; 5. Cin-stește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești mult pe pământ...; 6. Să nu uciți; 7. Să nu preacurvești; 8. Să nu furi; 9. Să nu mărturisești strâmb asupra vecinului tău mărturie mincinoasă; 10. Să nu poftesti femeia aproapeli tău, nici casa, nici țarina, nici

cuprinsul însuși al Firi, și trăia alături de suflul pământului lui.

Din brațul lui vrednic, cu care apăsa pe coarnele plugului, din mâna lui cu care asvârea sămânța nădejilor, se ridicau, mândre, lanurile de pâine, și, în lumina fărâșcă a soarelui, sub alinarea răcoritoare a adierilor de vânt, îmbrățișate de înălțimea sculptoare a răurilor, se legănau podoabe nesfârșite, holdele Ardealului, holdele neamului, holdele nădejdiilor...

Dir nici de bucuria aceasta nu se vedea biet iobagul român, căci pâinea lui, hrănea pe dușmanii neamului, ear lui nu-l rămânea decât mânia flămândă și furia răsvrătili drepte și neiertătoare.

În acele clipe, poporul se înălța din matca îndurătoare lui robii, cu clocotirea și năvălirea năpraznică a pufosilor vijelioase, și, frate cu mânia spumegătoare a Oceanului, Mureșului și Crișurilor, — tăzau desrobiri lui de o clipă, se revărsa, cucerea și lunea, spărgând zăgăzurile împilării și răpunând țara de dușmani, dela un capăt la altul.

Atunci, dlor, în acele înalte clipe de conștiință națională, s'au ridicat și s'au zidit, din plămădirea de sânge și de jertfe, monumentele neperitoare ale istoriei noastre naționale: Goronul lui Horia și prisma casei lăncului, cel înșel de făgăduința împărătească și care nu-și mai găsea mângiere decât în dușoia și îngânarea fluierului lui.

Urgia însă apăsa apoi mai neagră și mai înfricoșată asupra neamului nostru, și viața lui nu-și găsea nădejdea de-ât în ogorul, care nu-l înșelase nici odată, în muntele strălucit de stejari și în răbțarea de veacuri, care li covârșea și li împovăra ființa.

Cu podul palmei trudite, în lumina îndurătoare a soarelui, înglobat în brazda aburii, — își ștergea sudoarea robiei de pe frunte, cum și boarea care împănăia ochii oboșiți, dar blânzi și iertători ai boilor din jug, — și, plecându-și nădejdiile și toată năzuința suflului în apăsarea vâjnoasă pe coarnele plugului, — trăgea brazdă nouă, să răsără viață nouă...

În vremea aceasta, vladicii și cărturarii neamului nostru băt看 drumurile Vienei, arătând durerile și păsările poporului asuprit, dar lălmă majestăților sacrasime rămănea împietrită, la îndurarea pe care jeliu o cereau, pentru un neam credincios și prigonit.

Iar când întunericul împilării și urgia dușmanilor era mai adâncă decât noaptea cea veșnică, și când desnădejdea coborâ, apăsătoare, peste suflul neamului întreg, — în această criptă a suferințelor de veacuri ce se boltea întinată pe nația românească, — licărea în unghere, doar pălpăirea sfioasă a trei candelor: Băjul, Năssudul și Brașovul... și apoi, acestea încununate de Bradul, pururea cu nădejdea verde din suflul tare și veșnic nebiruit al Moșilor.

Îmbrăcămînta ei, o pânză de paianjen, care ademenea privirea și încurcă fără veste mințile cavalerilor, robindu-se de ispită în înălțarea ei, gingașă și elegantă, cu atmosfera îmbătătoare de mireasma mirurilor, era o cursă, căreia nu se putea rezista. În casă nu putea sta, ori cât de luxoase li erau apartamentele, împodobite cu belșugul darurilor, primite dela curtezani, — pentru că singurătatea li părea soră cu moartea. Lanțurile nornelor de viață socială și obezile legilor morale pentru ea erau fără putere, ele sfărâma, ca o răzvrătită împotriva ori căror îngrădiri, puse în calea pașunilor ei. Vor fi încercat părinții și rudenile îngeloase de prestigiu familiei lor, să o domolească, dar ea va fi reacționat cu mai mare îndârjire, ieșind la largul, ziua și noaptea gonindu-se de demonul ce-i stăpânea ființa. Prin localuri de petrecere, prin ascunzături tainute își striga pre-

stiga, nici alinica lui, nici boal și nici căte sunt ale apropiatului tău. (Egipe 20, 2-17.)

Aceste zee porunci de oprește, au fost resumate de Mântuitorul în Legea nouă în două porunci pozitive: «Să iubesc pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta, și din tot suflul tău și din toată virtutea ta și din tot cugetul tău. Aceasta este întâia și mai mare poruncă. — Iară a doua, asemenea acesteia: să iubesc pe aproapele tău ca însuși pe tine. Într-aceasta două porunci, toată legea și prorocii atâră» (Luca 10, 27; Matei 22, 39-39).

Ele singure mai lumineau cugetele desnădăjuite, și însuflețeau cu învățătură creștinească și națională, inimile tinere ale învățăcelilor și luptătorilor de a doua zi. Dela ele se desprindea și prăundea, ca scnteia, cuvântul cald și încrezător, în suflurile românilor până spre hotarele neamului.

Cătră raza lor de lumină se îndreptau năzuințele și nădejdiile neamului întreg, ear seara, când cobora învitoare tăcerea nopții și a întunericului, peste satele «Valahilor», — plugurile harnice se odihneau pe o cormană, în ogrădă, boli rumegau un fir de pai nedijmuit, ear biet iobagul, apleca, mângâiat în gândul că, undeva, la o gazdă în Brașov, la opașul din vatră, feciorii lui, învățela la această școală din Schei, slovenau cu nesași, buchea românească a lui Maior, din istoria dintru început a românilor din Dacia Traiană...

Lăta de ce, domnilor, spuneam, cu suflul cutremurat de emoție și pietate, că școala aceasta, privită prin dărea și strădănițele neamului, se ridică, în perspectiva istoriei, alături de goronul lui Horia, de casa lăncului, și de lumina Blajului, la grandioasa înălțare a unui sanctuar național.

Cătră el, ca spre un pământ al făgăduinței și al nădejilor, și-au îndreptat durerile și credința, generații de generații, și, din licărirea de lumină a făcliei veșnic aprinse pe acest altar, s'a limpezit întunericul durerilor și s'a fiurit țara conștiinței naționale.

Iar astăzi când, suflarea românească din toate unghiurile României Mari este strânsă împrejurul acestui lăcaș, venim, în suflet, cu prinosul de cucerimile și credință, pe care numai pelerinii știu să-l aducă, fără de prihină, jertfelnicului sfânt al neamului.

Închinându-ne memoriei întemătorilor viteji, — căci era o vitejie acum 75 de ani a înființa școala românească în Ardeal, — și preamărind fapta neperitoare a înalțărilor, dascălii și mari dispăruți ai neamului, care au primit lumina sub acest adăpost, în frunte cu repauzului intru Domnul, vrednicul Mitropolit Andrei Șaguna, fericitul intru pomenire, — ne îndreptăm cugetul și nădejdiile noastre cătră cei care, astăzi de față, și-au luminat mintea la învățătura sanctuarului acestuia și cătră cei ce încă așteaptă binecuvântare lui.

Amintindu-le lor jertfele fără de număr ale mucenicilor și înalțărilor neamului, ele să le fie veșnică pildă și neșovăit imbold, pentru întărirea cugetului și inimii lor, căci, în noianul luptelor vrăjmașiei care ne pândesc țara, numai învățătura românească, numai credința în legea strămoșească, și în țara ființei noastre, numai bucuria jertfei pentru înălțarea poporului sânt pavăza mântuitoare pentru consolidarea, propășirea și înalțarea României Mari. —

(Înregistrăm aici și gestul generos al dlui ministru dela agricultură și domenii, care, la acest prilej, a dăruit 200,000 de lei pe seama

liceului nostru din Brașov, cu menirea de a se ajuta acel absolvenți al liceului cart s'a vor dedica studiului agriculturii).

Cuvântarea ministrului lucrărilor publice Traian Moșoiu

D-Sa accentuiază, că orice manifestare omenească, gând sau acțiune, poartă pe ea pecetia ineluctabilă a timpului, care îi determină uneori conținutul, totdeauna forma.

Și nicăeri faptul acesta nu e mai evident, ca în aspectele manifestațiilor colective.

Într-o vreme de pașnică și domolă desvoltare, o comemorare nu e decât sărbătorire liniștită și cuvințioasă, a încheierii unui ciclu, din fireasca evoluțiune. Se înnumără doar realizările. Consecințele se cunosc și nu tulbură pe nimeni. Ele vor urma necesar în cugetarea înceată a timpului. De multe ori asemenea comemorări înseamnă doar pioase parastase, pline de duioșie.

Dar în epocile de prăbușiri, sau de creațiuni fundamentale, ritmul precipitat al vremurilor împimă și acțiunilor omenești trepidația lui. Privirile scrutează cu febrilitate viitorul.

Oșii iscoditori vor să pătrundă taina, care înhide în ea atâtea realizări spre cari năzum. Acolo se află țările, spre cari, cu trudă, dar cu nădejde ne croim drumuri. Și atunci comemorările sunt cum-păniri de puteri, intru sprijinirea noilor avânturi. Iar dacă întârziem, cu inima năvălită de cuprinzătoare, înduioșare, asupra trecutului, e pentru că ne simțim crescuți în chip firesc, cu rădăcinile adânc înfipte în trecutul țării acesteia, pe care îl prelungim, ramuri viguroase, spre închegarea desăvârșită a rodului mîinuat, care va să vie: creațiunea de valori culturale universale.

Dar, peste pioasa reculegere, freamătă ca o flămură de luptă tinerescul avânt înainte.

Și în această încordare pentru noi lupte și noi biruințe suntem consecvenți cu întreaga noastră istorie culturală, care dela întâile licăriri sfioase ale gândului românesc și până astăzi, când scânteia s'a prefăcut vâpaie, este povestea unui neîntrerupt eroism, e prometheica încheștare

tuțindena patima, vrăjind cu tăieturile unor forme sculpturale ale corpului său mlădios și cu privirea ei pătimășă. Nimenea nu putea trece, fără primejdii, pe calea, pe care se ținea ea, atât de cumplită era.

Frumusețea și bogăția adeseori sunt dăruiri, ce duc la cădere. Păcatul va fi înălțuit-o pe încetul. Fără putere de împotrivire în luptă cu ispitele, pofta zămisind naște păcat, iară păcatul, întefindu-se, birue și repetat, pe nesimțite, își întărește puterea, se preface în vițiu; abnormitatea morală ajunge la stăpânire, robește cu totul și adoarme conștiința. Iar patima, nici satisfăcută, nu se liniștește, ci sfășie pe om înainte. Un păcat naște pe altul și numărul lor crește până la șapte și până la de șapte ori șapte.

Suflul ei însă, nu va avea odihnă. Poftele firii nu pot birui cu totul puterea suflului, al acelei scânteie, rupte din Dumnezeu, care pururea însetează de Dumnezeu (Psalm. 41, 2). Suflul geme cumplit sub robia duhului rău, stănjinit în lanțurile lui, suferă chinuri, ce izbucnesc uneori în dureri și desnădejde, văzând golul și pustul din jurul său. Femeia, ori cât de păcătoasă, va fi avut și ea clipe de tresărire și de remușcare, când din adăncul ființei ei va fi răzbit sfios la suprafața glasul conștiinței.

N'a putut rămănea streină nici de faima

ce trecea din gură în gură, despre Prorocul mare, ce s'a ridicat în Israel. Va fi ajuns și la urechea ei propoveduirea Aceluia, care putea spune despre sine, ca nimeni altul: Duhul Domnului peste mine, pentru care m'a uns bine a vesti săracilor; m'a trimis a tămădui pe cei zdrobiți la inimă, — a propovedui robilor iertare și orbilor vedere, a slobozi pe cei sfărmați întru uzurare. (Luca 4, 18). Și chema la sine pe toți: Veniți către mine toți cei osteniți și în-sărcoșiți, și eu vă voi odihni pe voi... Învațați dela mine că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă suflurilor voastre (Matei 11, 28 și 29). Propoveduia iertare până de șaptezeci de ori câte șapte (Matei 18, 22) și nu și pregeta a sta la masă, a mânca și a bea cu vameșii și cu păcătoșii, pentru că n'au trebuință cei sănătoși de doctor, ci cei bolnavi; și n'a venit să cheme pe cei drepți, ci pe cei păcătoși la pocăință (Marcu 2, 15 și 17).

Fiu omului venise să mântuiască pe cei pierduți, căci nu este voia Tatălui, celui din ceruri ca să piară vre unul, (Matei 18, 11 și 14), ci toți să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină. De aceea striga în auzul lumii: Eu sunt păstorul cel bun, păstorul cel bun suflului își pune pentru oi. (Ioan 10, 11). De va rătiți una dintr'ânsele, lasă pe cele 99 în munji și merge

între geniul neamului nostru și soarta neprielnică.

Noi n'am cunoscut evoluția și rezultatele firești ale ei. Progresul nostru cultural s'a făcut prin salturi uriașe: dela silabisirea cărților slavone, de puțin înțelese, la Miron Costin și Cantemir, dela Conachi și Munteanu, la Mihail Eminescu. Trebuia să câștigăm vremea în care am luptat, spre a îngădui altora tihna necesară creațiunii.

Dar cultura noastră, răsărită în umbră de zid de mănăstire, își trăgea tăria din nesfârșita vlagă populară. Și când tăcea glasul cântărilor, amuțit de urgență năprasnică, cugetul românesc ardea înainte moartea un foc subpământean, ca să izbucnească la vreme prielnică, vulcan ce aruncă lavă clocoțitoare.

Și nu sunt întâmplătoare, rarele, dar covârșitoare apariții ale oamenilor reprezentativi ai culturii noastre. Ele sunt doar produsul firesc al unui spirit, care fiind împiedecat să strălucească, s'a adâncit.

Urez școlii acesteia, printre ai cărei foști elevi am mândria să mă număr acum la sărbătoarea ei, ca în generala întrecere culturală, care a început pe întreg întinsul țării, să fie între semene, cea dintâi.

Canonicul *Macavel*, în numele I. P. S. Sale mitropolitului gr.-cat. din Blaj, salută pe cei de față și aduce omagii sâui întemeitorilor.

Di *Sextil Pușcartiu* spune: «Via în numele Academiei Române să aduc urările cele mai calde acestei școli care a dat din rândurile profesorilor și elevilor ei, numărul cel mai mare de academicieni».

D-sa încheie cuvântarea, arătând că la această sărbătoare au venit mulți din toate părțile spre a sărbători așa cum se cuvine jubileul de 75 ani al acestui lăcaș de cultură.

Di *Vasile Goldy*, președintele asoc. «Astra» spune: Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român la cu bucurie parte la sărbătoarea liceului ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov.

Piatra fundamentală a acestui liceu a fost buncăvântă de același geniu al neamului nostru, în 1851, care a prezidat înființarea Asociațiunii culturale dela Sibiu în 1861, marele preot «Andrei Șaguna».

Amândouă aceste instituții sunt răsărite din înțelepciunea pătrunsă de credință.

Toată fericirea noastră de azi este rezultatul eforturilor de viață a înaintașilor noștri din mormânturi. În fața suferințelor îndurate de ei și a jertfelor aduse în nădejdea idealului visat de dânsii pentru urmașii lor, noi cei de acum

după cea pierdută, până când o află pe ea, și aflându-o se bucură de dansa mai vătos decât de cele 99 ce nu s'au răstăcit, (Matei 18, 13); o ridică pe umerii Săi și o aduce la turmă, că așa va fi bucuria mai mare în cer de un păcătos, ce se pocăiește, decât de 99 de drepti, cărora nu le trebuie pocăință (Luca 15, 7).

Această propovedanie nouă a răscolit adânc sufletele căzute în văltoarea păcatelor și a zguduit puternic conștiințele adormite; pe unii, cutremurându-i, pentru dărzenia lor, altora înfrindându-le moralul, prin raza de nădejde într-o mântuire.

(Va urma)

Volbură Poiană: *Ioan Burduf* (viața unui copil până în ceasul în care a părăsit școala primară). În «Biblioteca Sămănătorului» Nr. 61, scriitorul *Volbură Poiană* publică o frumoasă povestire, sub titlul de mai sus, în care prinde simplu și mișcător viața unui copil de plugar-moldovean și a mediului în care crește acest copil îndrăgțit mai mult de întinsul câmpurilor și desigurile codrilor decât de pereții școlii din satul lui. Cărtica, scrisă din inimă pentru a merge la inimă va fi, desigur, bine primită de publicul nostru cititor. Mai cu seamă în satele noastre, povestirea lui *Volbură Poiană* va fi citită cu plăcere. Prețul e 5 Lei. Se poate comanda dela *Librăria diecezană* din Arad și dela alte librării.

avem două îndatoriri: să ne închinăm cu pietate memoriei celor trecuți dela noi și să câștigăm patrimoniul sfânt moștenit dela dânsii încredându-l neprihănit și sport generațiilor cari ne succed.

Făcând asemenea făgăduințe în acest moment al aducerii aminte de morți, prin cari noi trăim, doresti liceului român ortodox «Andrei Șaguna» pin Brașov să-și înnădădească glorioul trecut prin noul eforturi întru mărirea națiunii române: viată, creștere, înălțare! —

Mai vorbesc reprezentanții bisericii romano-catolice, luterane, reformate, evanghelice și mozaice, după care vorbește di prof. *Lupaș* în numele universității din Cluj, care aduce sentimentul de grațitudine și admirație pentru întreaga operă culturală, științifică și educativă săvârșită de profesorii și elevii liceului «Andrei Șaguna» timp de trei secole de veac.

Di *Dr. Schel*, primarul orașului, vorbește în numele comunei și arată că întotdeauna primăria a căutat să ajute liceul, și de data aceasta consiliul de unanimitate a decis îngăduirea terenului din fața liceului cu grădă de fier.

Mai vorbesc apoi dâni: *Mihail Popovici*, în numele foștilor elevi, evocând cu vie emoțiune timpurile când studenții din clasele VII și VIII pe furis se strecoară în cimitir la mormântul burdual național și-i cântau din inimă imnul național, urmăriți de jandarmii furioși.

Di prof. *Clinda*, președintele Asociației prof. sec. preamărește memoria întemeitorilor și profesorilor dispăruți, și propune celor de față și cari fac parte din foști elevi ai liceului, înființarea unei instituții culturale de binefacere care să poarte numele cu data comemorativă a jubileului de 75 ani, dela înființarea liceului și în acest scop d-sa se înscrie cu suma de 50 mil. lei. — *Tot ca suma de 50 mil. de lei se înscrie și di senator Ignat Mircea.*

Di *Dr. G. Mica*, profesor la Salonic, fost elev al liceului aduce salutul studenților macedoneni, citind o adresă omagială din partea acestora.

La urmă, pâr. *Dr. I. Blaga*, directorul liceului, mulțumește tuturor celor de față, pentru participarea în număr așa de mare la serbări.

Donățiunea unui preot

În deosebi aduce mulțumile sale vrednicului paroh din Stupinele Brașovului, *Ioan Maximilian*, care întreaga sa avere în preț de aproape un milion a donat-o prin testament acestei școlii, la care și-a făcut studiile.

I. P. S. S. a plăcut surprins de aceasta știre, distinge îndată pe acest cucernic preot cu dreptul de a purta brăul roșu, oferindu-i brăul în fața publicului.

Mulțumește în fine di director I. P. S. Sale pentru dragoste și bună voință arătată și asta dată față de școlile Brașovului.

Banchetul

La ora 3 d. a., în saloanele Cercului militar, a fost un banchet de peste 500 de tacă-muri.

Festivalul dela Teatrul Național

La ora 9 seara, în sala teatrului Național, pusă grațuit la dispoziție de di Alex. Băcilă, fost elev al liceului, s'a dat un reștit festival artistic la care au dat concursul numai foștii și actualii elevi ai liceului.

Di prof. Dr. Bogdan Duică a ținut o conferință despre «întemeitorii liceului și meritele profesorilor cari au predat la acest liceu».

Ședința festivă a Asoc. «Astra»

Luni în 29 Iunie la ora 10^{1/2}, asociația «Astra» din Sibiu, a ținut o ședință în sala festivă a liceului Șaguna.

Di *Goldy*, președ. Asociației, deschide ședința, în fața unui numeros auditoriu, arătând că odată cu serbarea jubileului de 75 ani al liceului Șaguna, serbează și asociația pe acest mare întemeietor care a fost mitropolit Șaguna, întemeietorul «Astre». Tot odată, arată că asociația serbează jubileul de 20 de ani dela înființarea secțiilor științifice și literare de pe lângă asociație și care astăzi e sprijinită de ministerul instrucțiunii cu suma de 80 mil. lei.

Di prof. *Lupaș* face elogiul foștilor elevi ai liceului, cari s'au evidențiat prin lucrările lor.

Di prof. *Onisifor Oliba*, face o amănunțită dare de seamă a activității secțiilor științifice și literare a asociației.

Ședința s'a ridicat la ora 12 și jumătate.

Cu acestea s'au terminat înălțătoarele festivități jubilar ale liceului «Andrei Șaguna» din Brașov, festivități care au alcătuit un eveniment cultural în istoria țării noastre întregite.

Părăstas. Duminică în 28 Iunie a. c. fiind ziua aniversară a repausării fericitului în Domnul mirele arhiepiscop și mitropolit Andrei baron de Șaguna, de academia teologică «Andreiană», pentru odihna și mântuirea sufletului neuitatului arhieru, în biserica catedrală s'a servit «Părăstas» de I. P. C. Sa di arhimandrit Dr. Eusebiu R. Roșca, rectorul Academiei, asistat de protolereul militar Ioan Dancila, de protopresbiterul-paroh Emilian Clorai și de economul slavoilor Dr. Grigorie Cristescu, profesorul academiei, ear studenții academiei, constituiți în societate de lectură, au deșus o cunună pe mormântul în vedea pomnului arhieru, a cărui falcic numele poartă Institutul și societatea de lectură.

Societatea ortodoxă națională a femeilor române și-a ținut adunarea generală Sămbătă și Duminică, în 27 și 28 Iunie, în sala de festivități a Institutului ortodox din București, strada Principatelor Unite Nr. 63, și la Fundația Carol. Au participat numeroși delegați și delegați din întreaga țară. Desbaterile au fost conduse de prezidenta, dna Alexandrina Gr. Cantacuzino și de P. C. Sa arhimandritul Platon Ciosu. În programul adunării generale, dna Alexandrina Cantacuzino a ținut o conferință interesantă despre călătoria sa în America, arătând cultul profestat de americani pentru muncă și pentru ban. Dra Cerkez, care a însoțit pe dna Cantacuzino în America, a făcut o comunicare despre viața românilor din Canada și Cleveland, subliniind împrejurarea îmbucurătoare că frații de peste ocean își păstrează cu sfințenie limba și credința strămoșască.

Adunarea este salutată de reprezentanții mitropoliei și episcopiei noastre. Pâr. Dr. A. Crăciunescu din Sibiu, aducând elogiul activității rodnice a societății ortodoxe naționale a femeilor române, în numele I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului asigură societatea de concursul binevoitor al bisericii noastre.

S'a făcut expunere amănunțită despre activitatea filialelor și despre succesele realizate în cursul anului. Viitorul congres al societății se va ține la Cluj.

Absență neexplicabilă.

Sfântul Sinod a așas în primăvară niște hotărâri, acaminate de toată lumea românească. Ele s'ar fi putut considera un început de contact cu marile curente de viață religioasă mondială și sfârșitul izolării fatale, în care am rămas. Prin pelerinajul la Ierusalim, prin aniversarea Sinodului dela Nicea, prin Conferența panortodoxă dela Athos, invitația la serbările Bisericii anglicane, participarea la congresul de la Stockholm, sperăm să intrăm în ritmul unor preocupări creștine superioare.

La Londra, Biserica noastră a fost invitată să participe de serbătoarea Sfinților apostoli Petru și Pavel. Toți patriarhii ort. au anunțat că vor participa în persoană. Dintre ierarhii ruși vor fi prezenți 20 inși. Dar participă reprezentanți tuturor confesiunilor creștine. La 18 Mai au fost tratative de 3 zile la Malines între delegații anglicani și papști; sub conducerea lui Merlier și s'a discutat și participarea Romano-catolicilor. Serbarea dela Londra cu aniversarea Sinodului dela Nicea, va fi un eveniment important. E protestată proclamarea Patriarhatului anglican. Cu această ocazie se vor inaugura importante acțiuni de solidaritate creștină, cari vor fi preludiul unitii bisericilor.

Dela acest sobor creștinesc Biserica noastră e absentă și cu trunchiul cu sufletul. O știre dată la gazetă spane că I. P. S. Mitropolitul Prinat nu va merge la Londra, cum decidese Sfântul Sinod, fiindcă nu și-a primit investirea de Patriarh, ci a fost delegat preotul de la capela din Paris să reprezinte Biserica dominantă a celui mai de frunte stat ortodox de azi. Apasă ca plumb peste eforturile de a ieși din indolența și letargia veche — absența Bisericii dela o astfel de adunare a lumii creștine. Prestigial Bisericii pretinde să rupem cât mai repede albeașta de pe ochi și să vedem ce trebuie făcut măcar în chestiunile mari. Dar pentru aceasta ar trebui ale inspirări pe seama celor ce azi nu știu cum trebuie reprezentată biserica neamului în lume.

Cătră Patriarhul României. Mitropolitul ortodox **Antonie** al Kievului și Galiciei, aflător acum în Sâmbia la Carlovitz, a trimis l. P. S. Sale Patriarhului Miron al României o scrisoare, în care prezintă felicitări, din partea bisericii ortodoxe ruse din prilegie, cu prilejul ridicării Mitropolitului nostru primat la demnitatea de patriarh.

Serbările jubileare brașovene

— Glasuri de presă —

Câteva spicuri, din scrisul ziarelor noastre, cu prilejul marilor serbări culturale dela Brașov:

Gazeta Transilvaniei, în articolul semnat de dl. V. Goldiş:

Peste toate vremelnicile și deșărtăciunile rămâne idealul dreptății în lume, care nu se poate naște, nici încălzi și crește, decât sub aripile protejătoare ale credinței, din care izvoarește iubirea, iubirea propovăduită de Isus. Evanghelia lui este desăvârșirea dreptății pământești. Evangheliizarea vieții este victoria definitivă a idealului civilizatoric, care cuprinde în sine încetarea ori-cărei robirii pământești.

Acest duh al civilizației l-a propagat dela înființarea sa prin marele preot Andrei Ilicul, în jurul căruia ne adunăm astăzi pentru a preamări pe întemeietorii și pe urmașii lui în munca dumnezeiască spre aluzarea egoismului omenească și pentru a ne întări cu toții din nou spre lupta fără prihană pentru conștiință, dreptate și omenie.

România, organul partidului național: Liceul din Brașov, inaugurat în 1851 de însuși marele Șaguna, a avut partea cea mai importantă de luptă în ultimii 70 de ani. Blajul, mai vechi cu 100 de ani, a trezit Ardealul la viață, a organizat inițialele noastre lupte politice și a ajuns sponsoarea activității sale în revoluția dela 1848, năzuindu-se după această dată mai mult să-și mențină înaltul nivel la care ajunsese, decât să încerce drumuri noi. Brașovul tânăr a fost cel mai energic, cel mai iscusit, cel mai înalțat și cel mai plin de izbândă instituit de educație nu numai în Transilvania și Banat, ci în întreaga pământul românesc.

Patria din Cluj serie:

Pildă de ceeace a însemnat la noi o școală secundară, pusă sub supravegherea bisericii, o dă, în toată strălucirea, liceul jubilar din Brașov.

Însăși clădirea lui e o fală a stăruințelor acestei biserici, care n-a cruțat jertfele sale și ale credincioșilor pentru a ridica în inima vechei cetăți de comerț și cultură germană un focar al culturii noastre naționale. Liceul din Brașov a fost unul dintre cele mai modern construite și mai bine aranjate și dotate dintre școlile noastre medii.

Biserica s'a îngrijit, chiar dela început, de un corp didactic bine pregătit, neexcepțional în ce privește conduita morală și integritatea națională. Căci, într-adevăr, pentru biserica românească susținătoare de școli n'a fost de mare importanță numai diploma profesorilor, calificarea lor, ci și felul cum se manifestau în viață. Nu numai instruirea, dar și educația morală și națională pe care o puteau da elevilor, a fost de aproape supravegheată de biserică.

Și acestui fapt se datorește în primul rând că liceul din Brașov ni-a dat în cursul celor șapte decenii și jumătate nu numai elevi bine pregătiți în materia de studii, ci și caractere întregi care au devenit factori puternici în deșteptarea și organizarea rezistenței noastre naționale, luptători distinși pentru scopurile unui neam oropsit.

Situat în apropierea graniței, rupte azi pe vecie, liceul din Brașov, a stras prin serioșitatea studiului și a educației, sute de tineri din vechiul Regat, dela înființarea lui până azi. Contactul dintre elementele de dincoace și dincolo de Carpați, luat pe băncile școlare, a fost mai puternic la Brașov decât la oricare alt liceu românesc, și urmările lui binefăcătoare s'au resimțit de mult de amândouă laturile Carpaților.

Ardeleanii cari făceau liceul din Brașov, intrau în școlile superioare cu o vie conștiință națională, vorbeau o frumoasă și aleasă limbă românească, iar cei de dincolo părăsiau Brașovul cu adâncă impresie ce li-o lăsa lupta vitează, neșovăitoare a românismului dela noi, și cu puternice principii sănătoase de conduită, pentru o viață întreagă.

Banchet dat de Episcopul militar

P. S. S. Episcopul militar **Dr. I. Stroia** a intrunit în ziua de 24 lunie c. la o masă comună în Hotelul Boulevard 62 persoane, reprezentanți din toate staturile societății române din Sibiu, unde P. S. S. a trăit stăția ani cu unii ca tovarăși de muncă, cu alții ca prieteni, iar cu alții ca viitori colaboratori în noua demnitate ca Inspector al armatei.

Ca la astfel de prilejuri, n'au lipsit nici vorbirile ocazionale.

I. P. S. S. arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului **Dr. N. Bălan** a spus următoarele:

În organizația vieții bisericești, Sibiu a avut un rol foarte important. Un număr din păstorii bisericii ortodoxe de azi, ori au studiat, ori o parte a activității lor și-au început-o aici: I. P. S. S. Miron, P. S. S. Lor: Episcopul României, Argeșului, Ismailului, Clujului și Aradului. Astfel Sibiu a dat caractere și personalități cu important rol în viața neamului nostru. Scaunul nou înființat al armatei s'a îndreptat tot spre Sibiu: Prof. Dr. V. Saftu, I. Teculescu, iar acum as. cons. Dr. I. Stroia, ca acest scaun să fie un factor de întărire sufletească a ostașilor noștri, ca în orice clipă să ne putem bizui pe armata noastră, care nu e altceva decât organizația celor mai buni fii ai noștri, instituție a întregului popor, ca să garanteze moștenirea câștigată. Înimile noastre sunt pline de bucurie, că un slujitor al altarului de aici a ajuns la demnitatea de Episcop militar.

Gândul nostru se îndreaptă și cu acest prilej spre marele Capitan al armatei noastre, cătră M. Sa Regele nostru Ferdinand, căruia îi dorim sănătate și mulți ani fericiți.

Vorbește dl general Dragu, în numele comandantului de Corp dl general Cihovski împedecat a lua parte:

Oastea neamului nostru e legată de biserică, de cruce. Numai astfel ne putem închipui jertfa adusă în răboiul pentru întregirea neamului, când soldații cereau preoți să le facă cele după datină, ca mântuiri și curăț să aducă jertfa vieții lor pe altarul patriei. Astfel armata, oștaș român niciodată n'a uitat credința și tradiția. Înaintea tuturor în armată e steagul ciuruit de gloanțe și vulturul cu crucea în cioc. Străinii ne invidiază, noi însă înțind semă de cuvintele scripturii, nu scoatem sabia din teacă, când însă ni se cere să ne apărăm, o scoatem alături de cruce. Crucea e dreptatea, sabia apărătura noastră. Crucea e a P. S. Voastre, sabia a noastră, să trăim P. Sfinți!

P. O. D. Dr. V. Bologa, vorbește pentru armată:

Strămoșii noștri au fost conduși de armă, de cruce și de dreptate. Cu aceste luptau, ori biruiau, ori muriau. Arma și crucea operează în comun și le vedem astăzi înfrățindu-se prin instituirea noului episcop în fruntea armatei. Închină pentru armată și reprezentanții ei.

În numele «Astrei» la cuvântul Dr. Preda, președintele despărțământului Sibiu:

Știința are reprezentanți cari cred că măsura lumii se poate conduce numai cu rațiunea. Știința stabilește legi, nu poate explica fenomene. Idealul religios e un ideal moral. Între știință și religie e o armonie, e o strânsă legătură. Instituțiile culturale au fost create de preoți, chiar «Astra» de marele Șaguna. Dă expresiune bucuriei că predecesorul D-sale e ridicat la demnitatea de episcop militar, urându-i mulți ani de rodnică activitate.

Tuturora le răspunde P. S. S. Episcopul militar **Dr. I. Stroia** prin următoarea vorbire:

I. P. S. S. Domnule Arhiepiscop și Mitropolit, Preaștințați domni și frați,

După sfatul Celui Preaînalt, întrunind votul Sf. Sinod și încrederea guvernului, grația M. Sale mi-a conferit demnitatea de episcop de Alba-Iulia și de inspector al clerului militar.

Sânt deplin conștiu nu numai de prestigiul postului ce mi s'a încredințat, ci și de sarcinile ce sânt împrimate cu el.

Dacă pentru convețirea oamenilor între sine s'a recunoscut nevoia unei educațiuni religioase-morale chiar și de acela, cari se cred deasupra religiei și pozitivelor, și în urma acestei s'a cerut și se cere pentru tinerime educație religioasă, cu atât mai mult va fi nevoie de o educație morală bine îngrijită la armată, ceea ce înlocuiește social, care dela organizarea omenirii în societate a fost, este și — până omenirea se

va putea ridica prin cultură la starea de îngeri, — va fi încă pentru un viitor foarte îndepărtat singurul mijloc de a asigura existența și funcționarea normală a oricărei societăți.

Acest adevăr ni-l documentează atât de convingător mai ales stările sociale în statele moderne, precum și mentalitatea ce s'a înstăpănit în convingerea unui număr nu neînsemnat de indivizi la toate popoarele trase în vârtejul răboiului mondial. Societatea care azi ar culeza să-și desființeze armata, sau și-ar lăsa o în părgănenie, pradă curentelor demoralizatoare, care le vedem lucrând azi mai mult ca ori când cu perseverență înspăimântătoare la distrugerea ordinii existente, s'ar arunca pe sine însăși în un haos social, care ar distruge peste noapte toate întocmirile câștigate cu multă jertfă pentru propășirea societății. Acela societate ar ajunge, după cum ne o demonstrează destul de elocuent stăutul vecin, iarăși la starea primitivă culturală, ex-primată în maxima strămoșilor noștri: homo, hominis lupus.

O armată, subînțele aici și organele de ordine, pătrunsă de sentimentul religios și conștie de rolul său moral în sinul societății, este baza, este condițiunea propășirii societății și a acesteia posibilitatea fericirii tuturor membrilor ei.

Aceste sânt convingerile mele despre rostul armatei în statul nostru român.

Deplin convins că și factorii conducători ai statului și armatei noastre sânt animați de aceeași convingere, am primit postul de episcop militar, deplin încredințat, că activitatea mea ca episcop, așa dupăcum mi-o impun canoanele, va întâmpina nu numai consenzul, ci și sprijinul lor. Astfel în conlucrare armonică vom putea susține armata la înălțimea cerințelor, ca să-și poată împlini în orice moment rostul ei spre înălțarea tronului, și în chipul acesta asigurând funcționarea normală a organismului nostru social, va fi ca și legiunile romane, un factor nu numai de ordine, ci și de cultură, spre fericirea tuturor fiilor statului român.

După situația de azi, având deocamdată reședința pe teritoriul arhiepiscopiei și în raionul corpului VII de armată, am prilejul plăcut să apelez mai întâi la binevoitorul sprijin al I. P. S. Voastre și al Dvoastre, dela comandant al corpului VII armată, rugându-vă să-mi acordați încrederea și să nu mă lipsiți de sfatul și sprijinul valoros al Domniilor Voastre și al sfetnicilor ce Vă Împresoră. Din parte-mi Vă asigur, că-mi voi da silința și mă voi năzui din toate puterile mele, în bună armonie ajutat de clerul militar, să întăresc sentimentul religios, moral, dinastic și patriotic în armată, ferindu-o de curente bolnăvicioase, ce unii înconștienți încearcă să le introducă în ea și voi căuta să convingem pe fiecare soldat, că numai în supunere necondiționată față de Maiestatea Sa glorioasă nostru Rege și de comandanții lor vor complăcea și lui Dumnezeu și vor lucra spre fericirea lor, spre fericirea părinților și fraților lor.

În noua mea activitate doresc și mă voi năzui să am și sprijinul și complăcerea Dvoastre, iubitorilor mei prieteni și frați, cari în mod atât de măgulitor m'ați primit reîntors în mijlocul vostru ca episcop. Mulțumindu-vă și cu această ocazie pentru dragostea și stima ce mi-ați arătat totdeauna, Vă rog să nu mă lipsiți nici în noul meu apostolat de dragostea fraților voastre. Această tmi va fi nu numai un sprijin prețios în propovăduirea evangheliei mântuitoare în mijlocul ostașilor români, ci și un control al activității mele.

Animat de aceste sentimente și doriri, cu încredere în Atotputernicul Dumnezeu, dela care aștept și în noua mea chemare scut și înălțare, dați-mi voie să ridic păharul meu în sănătatea Domniilor Voastre, dorindu-vă ani mulți și împlinirea dorințelor.

Horia Teculescu: Scriitorii ca luptători pentru unirea neamului. (Bibliot. Semănătorul, Arad, Nr. 64, Prețul 5 Lei). Tânărul profesor **Horia Teculescu**, dela liceul «Mihail Viteazul» din Alba-Iulia, publică în acest volum un interesant studiu despre contribuțiile scriitorilor noștri la unirea neamului, începând cu cronicarii și terminând cu cei mai valoroși reprezentanți ai scriiturii noastre de astăzi. Volumul se poate comanda dela Librăria diecezană, Arad.

Numărul studenților dela Academia teologică Andreiană ortodoxă română în Sibiu, sporește, în mod îmbucurător, cu fiecare an școlar. Anuarul, acum apărut, arată că în anul expirat 1924/25 au fost înscriși 73 studenți la acest institut.

Invităm cucerirea noastră preoțime, protopopi și parohi, să atragă luarea aminte a tinerilor absolvenți de liceu asupra Academiei noastre teologice și să îndemne pe cei ce au înclinare spre cariera preoțească să se înscrie între studenții acestei Academii, unde sunt împărțasiți în fiecare an de creștere și întreținere îngrijită, și ajutați prin conferiri de burse.

Condițiile de primire în Academie le publicăm în altă parte a numărului de astăzi din ziarul nostru.

INFORMAȚIUNI

Plecarea Suveranilor. În 25 Iunie la ora 10 $\frac{1}{2}$ seara, MM. LL. au plecat cu tren regal, din Sinaia, în străinătate. Suveranii noștri s'au oprit la Bled, pentru a petrece o zi cu părechea regală a Iugoslaviei. De aici au plecat direct la Paris, de unde M. S. Regele va merge la Bagnoles de l'Orne, iar M. Sa Regina la Londra și de acolo la castelul Esher al infantei Beatrice, sora reginei, unde își petrece vara și principesa Ileana.

Alegeri de preoți. Din protopopiatul Oltuz primim știrea că zilele trecute s'a făcut alegerea de preoți în două parohii din nou înființate din acel tract. Și anume: în Miercurea Ciucului a fost ales clericul lăncu Bărbat, iar în Gheorgheni clericul Aurel Negoescu. Ambii au fost aleși cu unanimitate voturilor. Alegerile au fost conduse de adm. protopopesc I. Rafiroiu și au decurs în deplină ordine.

Academia teologică în Cluj. Institutul teologic al episcopiei Clujului se preface începând cu anul școlar 1925/26 în academie teologică cu patru cursuri. Având în vedere că la cel mai scurt timp se va transforma în facultate teologică pe lângă universitate, în viitor se vor primi elevi numai cu examenul de maturitate.

Sfîntirea capelei ortodoxe din Careii Mari s'a făcut, în cadrul unei deosebite festivități, în ziua de 21 Iunie 1925. Au luat parte, — cum anunță foaia locală Neamul Nostru, — aproape toți românii din partea locului la această sfîntire, săvârșită de P. S. Sa episcopul Roman dela Oradea-Mare, asistat de p. arhimandrit Dr. A. Magier, protop. Horvat și alți preoți. Bisericele ortodoxe, — scrie confratele dela Careii Mari, — ridicate prin aceste părți expuse, sînt tot atâtea citadele de întărire a naționalității românești.

Din Basarabia. În unele părți ale județului Tighina este mare lipsă de grâu. Sătenii din câteva comune, suferind de foamete, s'au prezentat autorităților și le-au cerut hrană. Răuvoitorii vor profita de împrejurări, pentru a îndemna pe săteni la turburări.

Cursuri. Ministerul instrucțiunii a organizat și anul acesta cursuri de vară pentru învățătorii minoritari de stat, cari nu cunosc în deajuns limba română. Cursurile se țin pentru învățătorii din Ardeal, la școala normală din Câmpulung (Muscel), iar pentru cei din Bucovina și Basarabia la școala normală din Câmpulung (Bucovina). La aceste cursuri se vor preda: limba română, istoria și geografia țării. Cursurile se țin dela 10 Iulie până la 25 August. Vor participa la ele 250 de învățători și învățătoare.

Statuea lui Avram Iancu. Întăiul concurs ținut anul trecut, pentru statuea lui Iancu, s'a încheiat fără rezultat, căci comitetul executiv n'a acceptat machetele prezentate. S'a deschis un nou concurs, cu termenul de 15 Ianuar 1926. Locul unde va fi ridicată statuea, este Piața Cuza Vodă din Cluj, în fața catedralei ortodoxe române ce se edifică acum.

Nouă călătorie la polul nordic pregătește exploratorul Amandsen care, împreună cu tovarășii săi de drum, a reușit să se întoarcă, după 28 de zile, din călătoria din zilele acestea, întreprinsă cu ajutorul alor două aeroplan. A trecut polul în sbor, dar de astădată nu s'a putut coborî cu aeroplanul în acel punct.

Sa luăm aminte! — Alegerile comunale. — Guvernul pune în aplicare legea pentru unificarea administrativă. În acest scop a dat ordin ca în toate comunele să se compună lista celor îndreptățiți a vota cu ocazia alegerilor comunale și județene ce vor urma. Drept de vot are fiecare cetățean român, care a împlinit 21 ani și locuiește în comună de cel puțin un an de zile. Primăriile sînt obligate a introduce în listă din oficiu pe toți cei îndreptățiți; cu toate acestea e bine să cerem noi însuși a fi înscriși, mai ales acolo unde românii sînt în minoritate ori primarul e de neam străin. În orașul Sibiu primăria dă la cerere formulare speciale, prin care se poate cere înscrierea în lista alegătorilor. Aceste formulare se găsesc în localul primăriei, ușa Nr. 4; umplute cu datele necesare ele se predau tot acolo la ușa Nr. 6. Români din Sibiu și de pretutindenea! Grijiți să nu lipsiți din lista alegătorilor comunali, unde sînteți amestecați cu alte neamuri, căutați de vă înțelegeți și faceți numai o listă de candidați. Cândiți-vă la interesele comunei voastre și urmați exemplul altor neamuri.

Cu privire la orașul nostru, al *Sibului*, este datorită tuturor românilor de bine din această localitate, să azească din toate puterile să aducă în fruntea orașului un bărbat mai înțelegător pentru interesele obștești ale românilor, decât este actualul primar, cu care noi nu putem nici de cum să fim mulțumiți, — deși de alt fel di prefect de astăzi al județului găsește cu cale a-l aproba și a-l sprijini la trebuință.

Dar nu este numai Sibulul, ci mai sînt și alte orașe ardelenesti, unde în administrația comunală stăpânește duhul anti-romănesc. Această situație nu va mai dăinui, îndată ce românii din aceste centre vor căuta mai înadins să-și exerciteze drepturile cetățenești.

Un primar, sau alt funcționar comunal, care își susține și astăzi legăturile sentimentale cu trecutul dușmănos românului, nu are ce căuta în fruntea unui oraș din țara noastră, — decât atunci când am fi oameni cu desăvîrșire inconștienți de interesele obștești ale neamului.

STIRI LOCALE

Examenul de capacitate dela școala ortodoxă română 'Andrei Șaguna' din Sibiu, s'a ținut în anul acesta sub conducerea delegatului ministerial Dr. Victor Stanciu profesor universitar în Cluj, asistat de delegatul bisericii Dr. Andrei Gălea asesor consistorial, în zilele de 15—21 Mai 1915.

Examenul s'a ținut în conformitate cu Regulamentul școalelor normale de stat cu rezultat neobiceiuit de strălucit. Din 65 candidați prezenți la examen au reușit toți și anume: 5 cu laudă, 18 cu foarte bine, 15 cu bine și 27 cu îndestulilor. Cu acest examen școala normală din Sibiu își câștigă înălțimea prin școalele normale din patrie, nu numai prin vechimea ei de 139 ani, ci și prin numărul cel mare de candidați reușiți și bine pregătiți.

Cu asemenea rezultat se poate mândri atât biserica, cât și conducătorii și corpul profesoral al școalei.

Sfârșit de an școlar. Joi, după serviciul divin, ținut în catedrală, s'a făcut încheierea festivă a anului școlar la liceul 'Gh. Lazăr'. La solemnitatea, desfășurată în sala de gimnastică a liceului, a participat, afară de tinerimea școlară și corpul profesoral, numeroși publici sibieni. Corul liceului a executat, sub conducerea dlui N. Oancea, imnul regal și două cântece ocazionale. Cuvîntarea, de sfârșit al anului școlar, a rostit-o directorul, dl Dr. Ioan Bunea, care îndeamnă călduros pe toți cei înțelegători să se intereseze cât mai temeinic de școala în interesul propagării obștești pe terenul cultural. A urmat apoi distribuirea de premii elevilor silitori și cu bună purtare.

Trupa teatrului național din Cluj, în turneul său prin Ardeal, n-a procurat Luni, în 29 Iunie, o seară dintre cele mai plăcute. O piesă de spirit, Năzdrăvăniile divorțului, cu situații comice, jucată excelent de artiștii noștri clujeni, a produs în sală veselie cum rar s'a pomenit la noi. Progresul, realizat de trupa teatrală dela Cluj, este vrednic de toată considerația publicului nostru ardelenesc.

Condițiile de admitere la concursul de intrare în școalele militare pregătitoare de ofițeri activi de aeronautică se pot vedea în orele oficiale obișnuite în expeditura consiliului orașenesc Sibiu.

Recensământul copiilor școlari. Comisiunea pentru facerea recensământului copiilor supuși obligativității, compusă din învățătorii tuturor școalelor primare locale, va proceda la verificarea listelor făcute, umblînd (cu începerea de 24 Iunie 1925) din casă în casă. Comisiunea își va executa lucrările între orele 8—12 și 15—19 (3—7 p. m.). Capii familiilor sînt rugați a pune la dispoziția membrilor comisiei toate datele ce li se vor cere cu privire la copiii în etate de 5—18 ani, supuși autorității lor. Aceste date, acte etc. se vor depune la proprietar, îngrijitorul căsii, sau un locatar în caz, dacă nu va fi nimeni acasă, pentru a nu împiedica lucrările comisiei. Acei cari vor împiedica lucrările comisiei, sau vor încerca falsificarea listelor, depunînd date inexacte sau false vor fi dați în judecată și pedepsiți conform legii.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Teodor Murășanu: Cîbotul de ogîndă. (Biblioteca Sămănătorul, Arad, Nr. 62—63. Conține bucăți în proză. Sînt între ele scene bine primite din viața satelor noastre. În multe pagini găsim priveliști mișcătoare de viață ardelenescă din timpul răboiului, care ni-a adus desrobirea. Volumul se poate comanda dela Biblioteca Diecezană din Arad și dela alte librării. Prețul 10 lei.

Emil Isac: Cartea unui om. În numărul dublu 65—66 'Biblioteca Sămănătorul' tipărește în 128 pagini o bogată variație de versuri, articole politice, essay-uri, schițe, poeme etc., care toate la un loc ne dau portretul scriitorului și poetului gingaș Emil Isac. Prețul este 10 Lei. Se poate comanda dela Biblioteca Diecezană din Arad.

Gavril Todica: Urgile naturii (Biblioteca 'Sămănătorul' Nr. 69). Broșura ne dă o seamă de informații despre nenumeratele urgii dezlănțuite de natură asupra oamenilor în cursul vremurilor. Cu ajutorul acestei cărți luăm cunoștință de năpastele cele mai cutropitoare ce s'au abătut de odată asupra omenirii. De vînzare la Biblioteca Diecezană din Arad. Prețul 5 Lei.

I. Agărbiceanu: Visurile — povestiri. (Biblioteca Sămănătorul, Nr. 67—68). Volumul cuprinde o samă de admirabile povestiri care fixează câteva momente din răboiul nostru de întregire. E prînsă cu măiestrie frământarea populației românești a unui sat ardelenesc de lângă fosta graniță, în preajma și în timpul intrării și retragerii armatei române din Ardeal. Prețul volumului 10 lei. Se poate comanda dela Biblioteca Diecezană din Arad.

Liturgia pentru cur mixt, pe extensiune de 11 coale 8° mare, legată frumos. Prețul 60 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgice sf. Ioan gură de aur imnoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericiile, când servește arhierul, trei Heruviche, concerte (pricesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înainte a prețului ori contra ramburs la *Timotei Popovici*, profesor str. Regina Maria Nr. 7.

Mersul trenurilor

I. Plecarea din Sibiu:

La *Copșa-mică*: 4:30, 9:20, 17:45, 21:—.
La *Oena-Băl*: 6:20, 10:30, 16:40, 19:48.
La *Peatra Olt-București*: 3:05, 14, 18:55.
La *Făgăraș-Brasov*: 6:03, 9:45.
La *Făgăraș*: 16:38.
La *Alba-Iulia*: 4:50, 11:30, 19:10.
La *Agnita*: 3:50, 17:50.
La *Cîsnădie*: 5:50, 12:15, 18:20.

II. Sosirea în Sibiu:

Dela *Copșa-mică*: 2:9, 8:50, 13:45, 22:35.
Dela *Oena-Băl*: 7:25, 12:10, 15:5, 17:43, 20:53.
Dela *Peatra Olt-București*: 0:20, 10:55, 16:30.
Dela *Făgăraș-Brasov*: 15:42, 20:57.
Dela *Făgăraș*: 9:06.
Dela *Alba-Iulia*: 8:45, 16:22, 20:40.
Dela *Agnita*: 6:56, 17:08.
Dela *Cîsnădie*: 7:26, 13:55, 20.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Nr. 5747/925

(69) 1—3

Concurs

La școlile secundare din localitățile mai jos înscrise sunt vacante catedrele de religie, pentru a căror întregire publicăm concurs cu termen de 30 zile, de la prima publicare în «Telegraful Român»:

1. Blaj: Liceul confesional gr. cat.
2. Brașov: Liceul de fete.
3. Făgăraș: Liceul de băieți.
4. Hunedoara: Școala medie.
5. Petroșani: Liceul de băieți.
6. Săliște: Școala medie de fete și băieți.
7. Sibiu: Liceul de fete.
8. Sighișoara: Liceul de băieți și de fete.
9. Sf. Gheorghe: Școala normală de fete și liceu (2 clase).

Cat. dra din Săliște și Sf. Gheorghe e stăruitoare de recunoașterea ministerului instrucțiunii publice, toate celelalte catedre sunt bugetare.

Profesorii de religie titulari fac parte din corpul profesoral al școlii respective și vor fi salariați la fel.

Concurenții au să dovedească calificarea profesională și pedagogică, fiind preferați candidații cu studii academice, precum și cei ce au examenul pedagogic profesional. Cererile de concurs înscrise cu documentele relative la calificare și serviciile anterioare se vor depune în termenul deschis la Consistor.

Sibiu, la 18 Iunie 1925.

Consistorul arhidiecezan

(66) 1—3

Concurs repetiții

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Criș, protopresbiteratul Târnava mare, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Salariul de la stat cu adăusele de scumpete, conform pregătirii respectivei și a anilor lui de serviciu.

2. Cele fasonate în coala B. și care se pot vedea și în procesul verbal din protocolul parohial ce s'a luat la 12 Martie 1925, care protocol se află la președintele comitetului parohial și în copie și la Oficiul protopresbiteral.

3. Folosirea eccliei vechi circa 2 jug. și 7 jug. care sânt date prin reforma agrară, la improprietărea definitivă poate se va căpăta și mai mult.

4. Folosirea caselor și edificiilor parohiale.
5. Cucuruz sfărmit 20 lire de la familie.
6. Lemne, 5 stânjini aduși în curte de popor.
7. Venitele stolare care se pot vedea în procesul amintit mai sus.

Cel cari dorec a ocupa acest post să-și înainteze actele la subsemnatul oficiu în termenul legal, având să se prezinte în parohie ca să fie cunoscuți de popor.

Criș, la 31 Mai 1925.

Oficiul protopresbiteral al tractului Târnava mare în înțelegere cu comitetul parohial.

Emanuil Fleșeriu,
adm. protopresbiteral.

Nr. 496/1925

(61) 1—3

Concurs repetiții

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Hurez, protopresbiteratul Făgăraș, se publică al 2-lea concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor protopresbiterale de la stat, 6 jugăre porțiune canonică și stola uzată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, în termenul legal, având să se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Făgăraș, la 29 Mai 1925.

Oficiul protopresbiteral ortodox român Făgăraș:

Nicolae Borzea,
protopresbiter.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 10/925

(65) 1—3

Concurs repetiții

Pentru întregirea parohiei ortodoxe române de clasa III-a Beșa, tractul Târnava mare, se publică concurs cu termen de 30 zile de la cea dintâi apariție în «Telegraful Român».

Retribuțiunile împreună cu această funcțiune sânt, pe lângă salariul și accesorile de la stat, următoarele:

1. Cvaritii corespunzător în natură.
2. Circa 18 jugăre pământ.
3. De fiecare familie 2 dal. porumb.
4. Stola conform hotărârii sinodului parohial.
5. Lemne 24 metri cub. aduși în curte de popor.

Reflecții în îndreptățiți la acest post sânt poftiți să-și trimită cererile provizute cu documentele de lipsă, în termenul legal subsemnatului oficiu protopresbiteral, având să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Beșa, la 28 Mai 1925.

Comitetul parohial:

Președinte: George Rotariu m. p. Secretar: Dumitru Nicoară m. p.
Nr. 225/925 protop.

Cu consensul subsemnatului

Emanuil Fleșeriu
adm. protopresbiter.

Nr. 304/1925

(70) 1—3

Concurs repetiții

Pentru întregirea parohiei de cl. II Aciliu, protopresbiteratul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Salariul de la stat cu adăusele de scumpete etc. conform pregătirii și anilor de serviciu.

2. Cele fasonate în coala B.
3. Folosirea cimitirului bisericii.
4. Câte una ferdelă de cucuruz de fiecare casă, când e recoltă de striguri și câte 2 litri must de casă.

5. Până la zidirea caselor parohiale i se asigură locuință confortabilă în mod gratuit.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul legal, și după prealabilă încunoștințare a oficiului protopresbiteral se vor prezenta în parohie în vre-o Duminică

sau sărbătoare spre a se face cunoscuți poporului.

Săliște, la 26 Iunie 1925.
Oficiul protopresbiteral al Săliștei în înțelegere cu comitetul parohial ort. român din Aciliu.

Dr. Dumitru Boreia,
protopresbiter.

Invitare oficială

Invalizii, orfanii și văduverile de război de orice grad din Sibiu sânt invitați prin aceasta, ca cei mai târziu până în 10 Iulie a. c. să se prezinte în fiecare zi de lucru de la ora 9—13 la Primăria orașului camera 10 (Secția militară) în scopul regulării din nou a Carnetelor de identitate pentru Căile Ferate Române (C. F. R.) aducând cu sine carnetele actuale, precum și toate documentele, prin cari s'a stabilit definitiv calitatea de l. O. V. și câte o copie după acelea, apoi fotografii în mărime de 8/10 și de fiecare carnet 2 Lei 50 bani de plătit la mână dui Detschey care de la aceeași secție, dă informațiile mai de aproape.

Sibiu, la 24 Iunie 1925.

(68) 1—1

Consiliul orășenesc.

Nr. 878/924

(63) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I Zărnești, protopresbiteratul Branului, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala «B» pentru întregirea de la stat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs înscrise conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, și cu observarea dispozițiilor regulamentare, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Admiși în candidație vor fi numai cei ce posed calificatiune pentru parohiile de clasa I pe bază de diplomă.

Zărnești, la 28 Mai 1925.

Oficiul protopresbiteral al tractului Bran în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamza
protopop.

Subsemnata Direcțiune școlară caută

Doi servitori de școală

Reflecții, cari trebuie să știe vorbi românește, se vor prezenta în persoană Direcțiunii. Salariul e cel stabilit în statutul funcționarilor.

(67) 2—2 Direcțiunea lic. „Gh. Lazăr”, Sibiu

Atelierul dentistic E. DIEKER
este până în 27 Iulie închis

(71) 1—1

Numai pentru scurt timp

(63) 2—5

în vederea sezonului avansat

Marele magazin de manufactură

Luca P. Niculescu suc. Sibiu

Strada Regina Maria (Cienădiei) Nr. 7
soldează majoritatea mărfurilor, asupra prețurilor actuale făcând

15% RABAT

de care se vor bucura și comenzile de afară

! Deprecierea leului reclamând din ce în ce prețuri mai mari la mărfuri, care se scumesc chiar la origine, Onoratul Public are tot interesul să se grăbească a profita de această unică ocaziune, care oferă mare înlesnire tuturor cumpărătorilor deopotrivă !

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane